



PRÆFATIO

A D

LECTOREM.

Lector Benevole,

NE cuiquam sit mirum quod & nos etiam Æsculapii tumulo Officia nostra prestemus, nec temerarium censeatur quod nostra conamina in Criticorum manus demittere non dubitavimus; neminem enim latet, quod optimorum ingeniorum scripta, licet maxime subacta & elimata, (speciatim quæ hujus sunt farina) Criticorum tamen & Curiosorum censuras rigidissimas ab Authorum Capitibus averruncare nequeant: Non itaque
no-

Præfatio ad Lectorem.

novum quid & singulare nobis videbitur si subsequens hic Tractatus cum iisdem incommodis conflictetur, quandoquidem apparatu familiari (licet non vernaculo) instructus, in publicum prodeat; & in duro hoc seculo, quo homines magis Invidia & Curiositate, quam Charitate & Veritatis amore percelluntur. Sed, Jacta est Alea: Vestra censura nos non commovebunt, si quidem nos nihil aliud præ oculis habemus, quam ut humano generi (pro viribus nostris) inserviamus, libere aliis communicando quod ex Indulgentia Dei nobis concessum est; quod si publico quicquid boni aut servitii præstare queat, nos nostrum finem assecuti sumus.

Nos Tractatum hunc mole Parvum tandem publici juris facimus, post multorum annorum observationem & Praxin, de morborum Theoria & Curatione: Cum in hac arte primæ jecimus fundamenta, pars Pharmaceutica, seu Medicamentorum Preparatio,

Præfatio ad Lectorem.

ratio, nobis maxime ardua & difficilis videbatur, licet nihil sane exoptatius fuerat quam hanc bene callere; nec voti Compos fueram, priusquam assidua Cura & Labore, propriis ipsius manibus, in eadem investiganda desudaveram, pecunia etiam vi non modica in hoc opus erogata; & laborum quidem fructus uberes percepimus, licet alii forsitan nos parvi faciant, vel ex eo quod in propria encheiresi exercenda tantam industriam & diligentiam adhibuimus: Nos tamen Pharmaciâ Chymicâ, ejusque notitiâ accuratâ, earum vanis ratiocinationibus, Conjecturis Speculativis & Fejunis, probationibus magis verbosis quam rem attingentibus, longe præferimus, potius esse autumantes nos totos addicere constanti & laboriose praxi in Remediis Chymicis & Galinæsis rite preparandis; ex qua rite celebrata cognitio defectuum & impuritatum quibus entia naturalia laborant, notitia morborum corpori
bu-

Præfatio ad Lectorem.

humano incidentium, & adaptatio remedium tutorum & efficacium, procul dubio dependent. Hæc itaque Medicamentorum rite præparandorum praxis nobis pro Diplomate habetur; nec in hac prosequenda ad ullam aliam metam collimamus, quam ut medicorum tum Veterum tum Recentium, qui in Experimentis Therapeuticis primas tenent, vestigia prementes, eorum Doctrinam Κατὰ πόδας sequamur. Hi sunt, Hippocrates, Caristius, Galenus, Oribasius, Libavius, Angelus Sala, Paracelsus, Crollius, Quercetanus, Celsus, Minisichtus, Schroderus, Helmontius, Hartmamius, Sennertus, & Swelferus, qui in sua Mantiss. Hermet. Præfat. huic nostræ sententiæ palam suffragatur, dum ait, Chymiam esse Artem nobilissimam & Medico scitu summe necessariam, & includere Universam Philosophiam Practicam. Medici hi suo sæculo celeberrimi, ut & plurimi alii (quorum numerum pene infinitum

Præfatio ad Lectorem.

*nitum in medium proferre non vacat
curiosissimi erant hujus Scientiæ In-
vestigatores, & in Vegetabilium, Mi-
neralium, &c. Anatomia Vulcanicâ
versatissimi; & ipse Gregorius Hor-
stius, licet in Galeni verba juraverat,
fatetur tamen Medicum sine Pharma-
cia Chymica mutilum esse; ut in
Lib. 10. de Pharmaceuticis, ejus
verba sic se habent, Encomia Chy-
mie non opus est ut hic Recenseam,
quia verum est quod habet alicubi
Heurnius, Cespitat jam profecto
fine hac arte Medicina. Et Matthio-
lus etiam in Epist. ita Sententiam
fert, Ausim dicere neminem Medi-
cum Absolutum esse posse, Immo
nec Mediocre quidem, qui in hac
nobilissima destillandi Scientia non
sit exercitatus. In promptu etiam fo-
ret plurimos ex Medicis nostris Lon-
dinensibus, magni nominis & famæ,
adducere, qui strenue contenderunt,
& etiam constanter hoc exercuerunt,
ut omnia sua Medicamina propriis ip-
so-*

Præfatio ad Lectorem.

forum manibus prepararent & administrarent. Hoc pro certo habendum, quod qui vere Medicus expertus Θεραπευτικός ἰατρός, fieri velit, Materiam Medicam, ejusque preparationem debitam, exactissime callere, necesse habeat.

Quod si semel consequatur, patebit via, ad virtutes Medicinales omnium Pharmacorum distincte dignoscendas, & eorundem Administrationem majori cum judicio, regulandam, unde felicius successus opus coronabit, & egrotantis commodum majori cum certitudine promovebitur; Medicus enim est qui sanat, non qui garrit: Nam & hoc mihi persuasum habeo, neminem posse à priori de morborum curatione ratiocinia certa & demonstrativa instituere, nisi qui Principiis solidis & firmis innitens, omnia quæque Medicamina, ope ignis, & manuum suarum operatione, accommodare & corrigere norit: Quod qui rite peregerit, Medicus est Meritis: Sed Hic Labor,

Præfatio ad Lectorem.

bor, hoc opus est: Sunt qui Corporum principia, Vulcano mediante, ab invicem segregare norunt, qui tamen in arte Medica meri sunt Hospites; restat enim adhuc Modus Conficiendi, non citra laborem, addiscendus; quo etiam satis explorato, nec & hic laboris finis est; debita administrandi Methodus, pro circumstantiarum varietate, &c. res maximi est momenti, & scitu apprime necessaria; licet maxime ardua & difficilis: Quod si cuius Labores, nostra hæc conamina, hæc in parte, alleviare queant, nos nec oleam nec operam perdidimus: Forsan in angustis hisce schedulis comprehensum reperiet Lector, quod per mille volumina longe lateque diffusum spargitur: Hoc tamen Lectori amico ignotum nollem, quod à trito & vulgari tramite sæpe sæpius recessimus, & in Methodo medendi, & in Remediis accommodandis, experientia nempe nostra aliam monstrante viam: Quod si cui hæc nostra Methodus displiceat,

nos

Præfatio ad Lectorem.

nos nostrum non urgemus, unicuique
sua libertate frui & uti libere conce-
dentes.

Hoc tamen mihi certo polliceor,
quod nemo nos ex eo criminis reos ar-
guit, quod Tractatus hic noster alio-
rum Scriptorum spoliis optimis refertus
fuerit; quantum enim novimus, nos à
nullo Authore clam surripuimus, si
quid forte mutuati fuerimus, nos grato
animo palam acceptum retulimus.
Nos quidem Brevitati, sed & per-
spicuitati, consulto studendum duxi-
mus, ne nimia prolixitate Lectori (tot
Authoribus, totque Scriptis pene op-
presso) tedium pareret.

Habes itaque, Lector Benevole,
succinctum & dilucidum hunc Tracta-
tum, quo duce viam Carpas in morbo-
rum curatione rite expedienda, & ar-
te Medica in tuum & agrorum com-
modum dirigenda; quod sane pro sco-
po & fine nostro nobis semper propo-
suimus.

Non verba faciam de Tractatu ipso,
an

Præfatio ad Lectorem.

*an Laudem an Vituperium mereatur,
judicet eruditus Orbis. Quod Reli-
quum est, candido Lectori Horatii
verbis vale dicam.*

—— Si quid novisti rectius istis,
Candidus imperti; si non, his utere
(mecum.